

'Samen kiezen, maken en delen is zó belangrijk'

Werken in het speciaal onderwijs, weet Toon Kuijs, is heel bijzonder. De directeur-bestuurder van Stichting VierTaal, de overkoepelende organisatie voor speciaal onderwijs, geeft dan ook met hart en ziel leiding aan 550 medewerkers. 'Ik vind het heel belangrijk om onze leerlingen én onze werknemers te geven wat ze nodig hebben.'

Zelf heb ik altijd in het speciaal onderwijs gewerkt. Mijn broer heeft een beperking, ik kende zijn wereld en zijn uitdagingen. Het trok me aan', vertelt Kuijs. Vanuit zijn ruime ervaring als docent en directeur is hij directeur-bestuurder geworden van VierTaal, een stichting die is ontstaan door de wet passend onderwijs. Inmiddels geeft Kuijs leiding aan zo'n 550 medewerkers, die elke dag klaarstaan voor circa 1150 leerlingen die in VierTaal-scholen onderwijs krijgen, dan wel ambulante begeleiding geven aan zo'n 950 leerlingen in het reguliere onderwijs.

NET DAT BEETJE EXTRA

VierTaal vindt het belangrijk dat alle leerlingen gelijke kansen krijgen in het onderwijs. Elke leerling krijgt bij VierTaal de begeleiding die hij of zij nodig heeft. 'We houden rekening met verschillen zodat alle leerlingen gelijke kansen krijgen op een goede toekomst', aldus Kuijs. Vandaar onze missie: 'Gelijke kansen door verschil te maken'.

Alle leerlingen krijgen dus extra aandacht van hun leerkrachten. Immers: VierTaal-leerlingen hebben een taalontwikkelingsstoornis in de hersenen waardoor hun taalontwikkeling verstoord is. Hun woordenschat is bijvoorbeeld minimaal, of hun zogenoemde taalproductie, waardoor het spreken moeilijk kan gaan. Daarnaast begeleidt de stichting leerlingen die (zwaar) slechthorend zijn. Ook voor hen is het belangrijk dat er extra tijd wordt besteed aan taal en communicatie.

Maar niet alleen de leerlingen van VierTaal vergen een ander soort aandacht dan die in het regulier onderwijs - ook voor de medewerkers van de stichting zet Kuijs graag een tandje bij. 'En dat gaat dus niet alleen om de leerkrachten', zegt Kuijs. 'Zij vormen ongeveer de helft van ons personeel - maar we hebben ook administratief per-

soneel, conciërges, onderwijsassistenten, logopedisten, gedragswetenschappers en ambulante begeleiders in dienst.'

Kuijs' filosofie voor deze medewerkers is helder: 'Ik vind het belangrijk dat onze medewerkers de verantwoordelijkheid voor hun functie krijgen én nemen.' Concreet betekent dat onder andere dat medewerkers van VierTaal legio mogelijkheden krijgen om een door de stichting betaalde opleiding te doen. Bijvoorbeeld tot schoolpsycholoog, of een pre-master taalwetenschappen - 'want in de taal of de communicatie zit de beperking van onze leerlingen, die willen we zo goed mogelijk krijgen.'

VERDIEPEN EN LEREN VAN ELKAAR

Daarnaast hoeven VierTaal-medewerkers niet alleen maar bij hun eigen leest te blijven. Voor docenten geldt bijvoorbeeld dat zij gedurende hun aanstelling ruim de gelegenheid en tijd krijgen om ook bij hun collega's in de klas te kijken. 'Zo kunnen ze zich verdiepen binnen hun eigen vakgebied en van elkaar leren', zegt Kuijs. Maar misschien wel het meest geliefd onder werknemers is de 'boekenregel'. VierTaal, legt Kuijs uit, heeft een account bij een grote webshop waar medewerkers boeken op kosten van de zaak mogen aanschaffen. Daar zijn twee voorwaarden aan verbonden: de kennis die uit de vakliteratuur wordt opgedaan moet worden gedeeld, én het boek moet op de werkplek komen te staan.

Het wordt gewaardeerd, want zo tegemoet komen aan de behoeften van medewerkers gebeurt in het onderwijs lang niet altijd. Jammer, vindt Kuijs. 'Het zou juist heel goed zijn om deze aandacht overal in het onderwijs te bieden, om ze de tijd en gelegenheid te geven hun vak in de praktijk te leren kennen. Om meer samen te werken, verder te kunnen leren en kennis met elkaar te delen.'

PROFESSIELE LIEFDE

Dat resulteert in een stichting waar medewerkers zich prettig voelen, met elkaar en met de leerlingen, ziet Kuijs. 'Eigenlijk kun je stellen dat VierTaal-medewerkers 'professioneel houden van hun leerlingen', zegt de directeur-bestuurder. 'We geven om hun welzijn en willen dat ze hun plekje in de maatschappij vinden.'

Dat sluit aan bij de kerncompetenties die VierTaal zo belangrijk vindt: kiezen, maken, delen. Als je dat mantra naleeft, zegt Kuijs, ben je volwaardig burger van de maatschappij. Het kiesgedeelte begint al in de kindertijd: wat willen leerlingen later worden? Om daarachter te komen moeten ze zichzelf en hun potentie kennen, en daarmee voor de juiste opleiding kiezen.

Kuijs: 'Maken gaat - heel simpel - over het maken van dingen die jij belangrijk vindt om bij te dragen aan de maatschappij. Of het nou meubels maken of kennis overdragen is.' Die kennis ziet Kuijs vervolgens graag gedeeld, net als ruimte, tijd en ideeën. En dat stopt niet na de kindertijd. 'We kunnen onze leerlingen alleen laten kiezen, maken en delen als onze professionals hier ook in excelleren.' Samen dus, benadrukt hij. <